

Тема 4. Міжнародна економічна інтеграція. Тенденції інтеграції і дезінтеграції

➔ **Мета:** дослідження природи економічної інтеграції; виявлення сутності й особливостей її перебігу в різних регіонах світу; аналіз та характеристика основних етапів міжнародної економічної інтеграції. Структурування і систематизація знань щодо тенденцій інтеграції та дезінтеграції.

Методичні вказівки до виконання практичних завдань

При опрацюванні даної теми доцільно звернути увагу на сутність, передумови й цілі міжнародної економічної інтеграції; порівняти як вона впливає на «сильні» та «слабкі» країни, а також на старі й нові країни-члени інтеграційних утворень. Потрібно дослідити весь спектр наявних позитивних й негативних ефектів.

Окремо варто виділити та охарактеризувати основні етапи міжнародної економічної інтеграції (зона вільної торгівлі, спільний ринок, економічний та політичний союзи). Необхідно проаналізувати наявні у світі інтеграційні утворення, чітко розуміти до якого етапу інтеграції вони відносяться.

Також належну увагу потрібно приділити вивченню дезінтеграційних процесів, зокрема проаналізувати природу, особливості й наслідки Брексіту.

План

1. Сутність, передумови, цілі міжнародної економічної інтеграції.
2. Основні етапи міжнародної економічної інтеграції.
3. Економічні ефекти міжнародної економічної інтеграції.
4. Тенденції інтеграції і дезінтеграції.

Основні терміни і поняття

Інтеграція, дезінтеграція, зона вільної торгівлі, митний союз, спільний ринок, економічний і політичний союз, євро, ефект створення торгівлі, ефект відхилення торгівлі.

Завдання для виконання на практичному занятті

? Завдання 1. Експрес-опитування. Дайте короткі відповіді на питання:

1. У чому полягає економічна інтеграція?
2. Розкрийте передумови і цілі економічної інтеграції.
3. Охарактеризуйте основні етапи економічної інтеграції. Що в них спільного і в чому різниця?
4. Наведіть приклади інтеграційних угруповань у різних частинах світу.
5. Яку мету переслідують країни при створенні зони вільної торгівлі, митного союзу, спільного ринку?

6. Які типи економічних ефектів виникають при створенні митного союзу?
7. Чим визначається зростання або падіння рівня добробуту в результаті створення митного союзу?
8. Опишіть взаємозв'язок інтеграції і дезінтеграції.
9. Охарактеризуйте сучасний стан міжнародного економічного співробітництва України з іншими країнами світу.
10. Які проблеми виникають на шляху інтеграції України в міжнародний економічний простір?
11. Розкрийте основні напрями ефективної інтеграції України в міжнародний економічний простір.

 Завдання 2. Пошук, аналіз та обговорення новин на тему: «Розширення Європейського Союзу: наслідки для членів та перспективи для майбутніх учасників».

 Завдання 3. Групове завдання.

1. Поділитися на 2 групи. Підготуватись до дискусії. Перша група готує презентацію на тему «Інтеграція приносить багато позитивних ефектів країнам-учасникам». Друга група готує презентацію на тему «Інтеграція відкриває перед новими країнами-учасниками багато негативних ефектів».

Рекомендації для виконання:

У кожній групі має бути особа, яка виконує окреме завдання:

- хтось відповідає за збір інформації;
- хтось – за систематизацію тексту, із перетворенням його у таблиці, рисунки, схеми тощо;
- хтось – за її оформлення у вигляді презентації (використовуючи програми Power Point, Prezi тощо);
- хтось – за виступ із доповіддю.

Ролі розподіляються між студентами самостійно.

Вимоги до презентації:

Пам'ятайте, що презентація повинна містити ілюстрації, графіки, статистичні дані. Текстом презентація не має бути перевантажена. Доповідач має пам'ятати, що увагою аудиторії необхідно заволодіти. Регламент 10 хвилин.

Рекомендації для ведення дискусії:

Після презентацій проводиться обговорення та обмін думками щодо того, наскільки інтеграція може бути корисною або шкідливою для економіки країни, і чи є важливим баланс між цими аспектами.

Пам'ятайте про правила ведення дискусії: не допускати перетворення дискусії у з'ясування особистих стосунків; можна переконувати, але не можна принижувати опонентів; зберігати спокій і врівноваженість у спорі; критикувати без роздратування і злості, але й не вибачатися за критику, тому що це не ознака ввічливості, а вияв невпевненості у своїй правоті; програвати і перемагати достойно; при поразці не сердитися, і не бути розгубленим; при перемозі

залишатися спокійним і скромним; давати можливість опонентам «зберегти обличчя».

Регламент на виступи – 2 хвилини.

Наприкінці підведення підсумків і визначення ролі інтеграційних об'єднань у сучасній світовій економіці, валютній системі і можливих шляхів оптимізації їхнього впливу на країни-учасниці.

✪ **Завдання 4.** Підготуйте одноосібну доповідь.

1. Сутність, передумови, цілі міжнародної економічної інтеграції на прикладі Євросоюзу.

2. Основні етапи міжнародної економічної інтеграції. Чому не всі інтеграційні об'єднання досягають етапу економічного і політичного союзу?

3. Позитивні та негативні ефекти міжнародної економічної інтеграції для «сильних» та «слабких» країн.

4. Брексіт як основний приклад дезінтеграції у світі. Що втратили країни-члени ЄС, які переваги отримала Великобританія?